

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
 ul. Dunajewskiego 5
 Telefon Redakcji 103-90
 Telefon Administracji 103-10
 Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5'50

Tygodniowo zł. 1'25

Zagranicą 9 złotych

Miesięcznie

Za zmianę adresu 60 gr.

Wychodzi co piątek raz w tygodniu

Wydawcą: Komitet Centralny

Konto PKO Kraków 400.676

Co nagle, to po djabie!

Ciekawa rzecz, że akcja oszczędnościowa sanacji i redukcja budżetu państwowego zamiaszt równowagi, przynosi — deficyt. Dzieje się to niewątpliwie dlatego, że „oszczędności” przeprowadzane, nie są oszczędnościami, ale obciążaniem zobowiązań i należyci, co w skutkach godzi w gospodarstwo społeczne, obniża konsumpcję i produkcję, potęguje kryzys i zmniejsza dochody państwa.

Sanacja chce w ciągu paru miesięcy „mądrości” to, co zaniedbała w ciągu lat pięciu.

P. premier Prystor oświadczył delegacji pracowników państwowych, że „konieczności” państwowe wymagają zastosowania środków, któreby dały natychmiastowe wyniki budżetowe...”

Oczywiście, wyniki są natychmiastowe, ale jakie wyniki! Spotęgnowanie kryzysu i dalszy spadek dochodów skarbu! Jeśli chodzi o wyniki ogólne, gospodarcze, premier Prystor przewiduje, że „można na nie liczyć w najbliższym razie dopiero w ostatnim kwartale obecnego roku budżetowego...”

Na czym można opierać takie przewidywania, skoro „natychmiastowe wyniki budżetowe” są w skutkach ujemne dla skarbu i gospodarstwa społecznego?

Nie, w ciągu paru miesięcy nie naprawi się zaniedbań, błędów i rozstrutności lat pięciu.

Oszczędności należy i należało przeprowadzać przedzwyczajnie na lukсах. Tęgo nie było i niema. Budżety pomajowe rosły, albowiem rozbudowa i utrwalenie systemu sanacyjnego kosztowało dużo. Ten system trwa, a więc i koszty. System ten nie posiadający zaufania większości obywateli, oparto na sile fizycznej wobec jednych, a na argumentach brzęczących, wobec drugich. I dziś gdy z cała bezwzględnością obcina się płace pracowników, ogranicza lub znosi wydatki na cele produktywne, mówi się o możliwości zamykania tysięcy szkół — o oszczędnościach na wojsku i policji prawie że nie chce wspominać. To jest charakterystyczne, albowiem właśnie są to filary systemu pomajowego.

Wobec redukcji budżetu kosztom wszystkim, co poza temi organizacjami, i poza reprezentacją rządową stoi — dochodzimy do tego, że budżet Rzeczypospolitej Polskiej będzie przeważając budżetem wojskowo-policyjnym, wysoką biurokracją i sanacją.

Według ustawy skarbowej z 21 marca 1931 wydatki na armię, policję i korpus ochrony pogranicza łącznie wynoszą sumę i milarda 18 milionów 101 tys. 206 złotych. Ponadto sam gabinet wojskowy prezydenta kosztuje i milion 134 tys. zł. Budżet ministerstwa spraw zagranicznych preliminarzowo na 51 milionów 98 tys. 500 zł. Prezydium rady ministrów na 3 miliony 738 tys. zł.

Ponieważ w tych dziedzinach nie będzie wiele oszczędności, gdyż sanacja jest „narcystyczna” i raczej szkoły zamknie, a policję pomnoży, to wobec redukcji budżetu — jak mówią pogłoski — do 2 miliardów 250 mib-

Codzienna konfiskata

We wczorajszym numerze „Naprzodu” został skonfiskowany artykuł wstępny — wraz z tytułem — o doświadczeniach, jakie urzędnicy porobili z sanacją.

Wędrownka „biblioteki brzeskiej”

Przed paru tygodniami prasa „sanacyjna” sygnalizowała zbliżający się termin procesu brzeskiego. Śledztwo w tej sprawie było już zamknięte i prokurator Rauzo, wraz z prokuratorem Grabowskim mieli już przystąpić do formułowania aktu oskarżenia.

Obecnie w procesie brzeskim nastąpił nowy zwrot, gdyż akty śledztwa zostały przez urząd

prokuratorski przesłane z powrotem do sędziego Demanta, a to w celu uzupełnienia śledztwa. A więc wzmianki jeszcze bogaty zbiór owych tomów, nazwanych w Warszawie „biblioteką brzeską”.

Ciekawe jest, że sędzia Demant już 15 lipca ma być na urlopie, czyli że sama sprawa brzeska tak szybko na wakancjach się nie znajdzie.

Tajemnicze zdarzenia i zagadkowe czasy

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 2 lipca.

Tematem powszechnych rozmów w stolicy są niesamowite zdarzenia ostatnich dni. Żywo omawiany jest zgon głośnej lekarki dr. Eugenii Lewickiej. Jak gazety doniosły, zmarła ona po zachłysty zbyt dużej dawki środka nasennego. Omija o co do wysokości dawki nie wydaje się prawdopodobiem u doktorów medycyny. Toteż publiczności trudno uwierzyć w przypadek. Poza tem zwraca uwagę powszechna jeszcze jeden szczegół. Zmarła zagadkową śmiercią dr. Eugenii Lewickiej nie miała rodziny w Warszawie, natomiast miała wielu „życzliwych”. Jak ci „życzliwi” opiekowali się dr. Lewicką, tego dowodzi fakt, że po skonstataowaniu zgonu w szpitalu, nikt nie zaopiekował się zwłokami, które do następnego dnia leżały w kostnicy nieubrane. Nikt też nie zajął się zawinięciem rodziny zmarłej, co nastąpiło dopiero nazajutrz. Pamięć też wiąże się z Druskienikami i z Madagą.

Niemiele odbywające rozmowy wywołuje niewytłumaczony wypadek automobilowy pułkownika Wendy. Publiczność dopatruje się w tym wypadku jakiegoś szczególnego fatum. Przypominają mianowicie liczni ludzie z różnych sfer, że swego czasu w zupełnie podobnym wypadku automobilowym na sosie Spela—Warszawa poniósł śmierć ów szwagier, który w dniu 8 sierpnia 1927 woził po Warszawie generała Zagóreckiego w automobile porucznika Zawilichowskiego. Przypominają również, że porucznik Zawilichowski zginął nie w katastrofie automobilowej. Zestawiając powołane te fakty z wypadkiem automobilowym pułkownika Wendy, dla którego nie znalazło się miejsce w szpitalu wojskowym, wobec czego został umie-

niony zł., — stosunek procentowy wydatków zmienił się na korzyść wojskowo-policyjno-reprezentacyjnej i sanacyjnej części budżetu, co nada państwu naszemu swoisty, ciekawy charakter...

Dodać należy, że sanacja obciążała państwo 100 milionowym wydatkiem na emerytury, dla przedwcześnie spensjonowanych urzędników i oficerów, którzy musieli zrobić miejsce — 200 procentowym sanatorom.

Wobec sanatorów prorokują, że w najbliższym razie w ostatnim kwartale roku budżetowego może nastąpić poprawa gospodarka. Czyż spodziewać się w tym czasie wzrostu zamożności mas i kapitałów? Uchwalony 22 marca 1927 r. budżet wynosił w wydatkach około 2 miliardy zł.

Sanacja wykorzystywać poczęła pomyślną koniunkturę dla „radosnej twórczości”. Sza-

szonony w licznych prywatnie. Uważają też za rzecz szkodliwą, że szwedzki wypadek automobilowego piki. Wtedy odczytane są tajemnicą i nie dotarły do wiadomości gazet.

Paderewski nie przyjedzie do Polski

W ostatniej chwili okazało się, że Ignacy Paderewski do Polski nie przyjedzie z powodu pogorszenia się zdrowia zony.

Druskieniki i Pikiliszki

Małżonka p. ministra spraw wojskowych wraz z córeczkami i z adiutantem kapitanem Miładowskim wyjechała na wycieczkę letnią do Druskienik. P. minister spraw wojskowych spędzi wakacje w Pikiliszkach. Wyjazd jego ma nastąpić w dniach najbliższych.

Protest przeciw wyborom w okręgu plockim

Po oficjalnym ogłoszeniu wyniku wyborów uzupełniających w okręgu plockim pełnomocnicy listy Centrolew wnieśli protest przeciwko wynikom tych wyborów na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej. Protest bawstonuje prawomocność wyborów w szeregu komisji obwodowych.

stano pieniędzmi bez planu i potrzeby, wydatki pozabudżetowe rosły, a budżety osiągały 3-miardiardowe rozmiary. Doszło, bo dojechało do katastrofy gospodarczej i skarbowej. Czyż w ciągu kilku miesięcy sanacja drogą swych nieprzemysłanych, panicznych i szkodliwych raczej „oszczędności” zwrócił społeczeństwu i państwu tych kilka miliardów złotych, które w ciągu pięciolatka z narodu wydobyla i przegospodarowała? Kto w to może uwierzyć?

Nie, panowie sanatorzy, to, co się zmniejszało i zaniedbało w okresie lat kilku, nie da się naprawić natychmiast, drogą środków mechanicznych, krótkowzrocznych bo panicznych.

Na podniesienie się z upadku, fakty sprawa-dziła sanacja, trzeba znacznie więcej czasu, trzeba programu przemysłowego, innych ludzi i innego systemu. (P)

Nastroj strajkowy wśród pocztowców

KLESKA STANGRECIAKA

We wtorek, późno wieczorem w Warszawie, odbył się tłumny wiec pracowniczy poczty, telegrafu i telefonu. Wiece zgromadziło przeszło 2000 osób.

Nowoutworzony na kongresie w Katowicach główny zarząd Związku z posłem z HB Stangreciąkiem, wybranym na prezesa Związku, dzięki presji „czynników resortowych”, miał zamiar zrehabilitować się za bezczynność w sprawie obciążenia poborów urzędnikom państwowym.

P. Stangreć rozpoczął przemówienie na temat swych konferencji, prowadzonych z „czynnikami decydującymi”, od których dowiedział się w formie kategorycznej, że poza dokonaną już 38 procent, obniżką uposążeń dalszego obciążenia pensji nie będzie. Kiedy p. Stangreć odpowiadał to na sali powstał nieopisany hałas i gwizdanie. Zebrał nie pozwolił Stangrećowi na dokonanie swych tłumaczeń, uznając je za wykręty i domaganie się rozpoczęcia dyskusji nad wyworną sytuacją.

Aby zgłodzić burzenie, zarząd najpierw dopuścił do głosu mówców sobie przychylnych, którzy zabierali głos tylko dla przeciągnięcia czasu. Takimi niefortunnymi mówcami okazali się pp.: Metzger, Pilawski i Tykwiński, którym nie pozwolono przemawiać, żądając usunięcia się z trybuny.

Pocztowcy domagali się cofnięcia wszelkich obniżek, w przeciwnym zaś razie zastosowania choćby naderzeńczej gróźbki środków walki w obronie płac.

Ponieważ ogół pocztowców nie ma do zarządu obecnego zaufania, wnioskodawcy żądali wybrania ze swej strony pięciu mężów zaufania — celem współpracy z zarządem i kontrolowania mającej nastąpić akcji ekonomicznej.

W wyniku dyskusji zgłoszono 4 rezolucje, z któ-

rych trzy krótkie treści wyżej przytoczonej i jedna rezolucja, spreparowana przez p. Stangreć, domagająca się zwolnienia Sejmu i Senatu, oraz zwałowania przez rząd drożyzny. — Rezolucje te przyjęło gwałtownie.

Natomiast jedynemuś przyjęto rezolucję ogólną, domagającą się cofnięcia wszelkich dokonanych obniżek, praw do emerytury po upływie dziesięciu lat, pełnych urlopów itd. Zarząd związku w ciągu trzech dni obowiązany jest porozumieć się z organizacjami kolejarzskimi i innymi pokrewnymi związkami urzędniczymi dla przedsięwzięcia akcji obrony pracowników i utworzenia wspólnego w tym celu komitetu.

Oprócz tego wybrane do zarządu głównego pięciu mężów zaufania ze strony ogółu.

Przy opuszczeniu zgromadzenia zebrani składali podpis pod uchwałą rezolucji, celem zamandatu, że nie jest to rezolucja „małej grupy”, a żądanie ogółu pocztowców.

Trzęsł uchwały rozszedła się bardzo szybko po mieście. Strajk obecnie przedsięwziętym pocztę gwałtownie na placu Napoleona. — Przed ogłoszeniem strajku pocztowcy mają się porozumieć z kolejarzami.

Delegacja sanacyjnych pocztowców w składzie: Stangreć (Związek pracowników pocztowych), Senkiewicz (Związek niższych funkcjonariuszów pocztowych) i Ziemiński (Związek zjednoczenia pracowników technicznych), zreferowała ministrowi Boernerowi przebieg wczorajszego wiecu. Minister Boerner odowiedział, że rozszerzy akcję za pomocą doradczyń dla pocztowców, oraz przedstawił zmniejszenie godzin pracy. Minister nawoływał w czasie audyencji do uspokojenia szerokiej rzeszy pocztowców. W tych dalsze udaje się do premiera nowa delegacja pocztowców.

Strajk taksówek i autobusów

W WARSZAWIE

O godz. 12 w nocy z wtorku na środe zaczęły w Warszawie zrywać się autobusy i taksówki do zarządów. Zamierzali całkowicie zerwać autobusowy. Gdzieniegdzie tylko mignęła na ulicy auto prywatne, albo rzadowe. Samochodów ciężarowych kursuje niewielka ilość.

Przy wybuchem strajku młn. Neugebauer nie kwapił się wcale z rozpatrzaniem memoriałów, złożonych przez związki automobilistów, kierowców i właścicieli aut. W końcu czerwca p. Neugebauer wychylił na urlop wypoczynkowy. — Wskutek strajku wymówiono pracę 14000 szoferom. Liczba osób, która z dniem wczorajszym straciła chleb, razem z pracownikami warsztatów mechanicznych i ich rodzinami, wynosi w całej Polsce przeszło ćwierć miliona.

W Warszawie w dniu 1 lipca nie wychylała na

miasto ani jedm taksówka. Stacja autobusów podmiejskich świeciła pustkami. Ani jeden autobus nie wychylił.

W nocy i rano po mieście krążyły taksówki z delegatami Związku, którzy czuwali nad tem, aby nikt nie wychylił na miasto.

W ŁODZI

W nocy z wtorku na środe zjechały ze swoich stanowisk do garażów wszystkie taksówki i autobusy w Łodzi, a nawet samochody prywatne przyczepiły się do manifestacji.

Dzielniki Łódzkie obliczają, że w związku z uniemożliwieniem w Łodzi taksówek i autobusów traci pracę 16000 szoferów i tyluż pomocników, oraz około 400 konwojatorów autobusowych i 300 robotników garzarnych.

Niezależnie od tego straci pracę kilkadziesiąt robotników w warsztatach reparacyjnych.

Lekcje w szkołach po 45 minut

OD WAKACYJ POWROT DO DAWNEJ NORMY

Przed dwoma laty ministerstwo oświaty w związku do odejścia młodzieży zwróciło w pracy domowej, przedłużono czas trwania jednej lekcji szkolnej, tytułem próby, do 50 minut.

Idea z obecną lapa redukcji, minister dr. Czerwinski zarządził, ażeby w ciągu roku szkolnego 1931/32 lekcje w szkołach średnich i powszechnych trwały 45 minut.

Dziwny zbieg okoliczności

DZIEŃ Oszczędności i SZASTANIA PIENIĘDZI

Jak wiadomo, oszczędnościowa uchwala rady ministrów o skasowaniu dodatków dla urzędników zapada w piątek 26 czerwca br. Dziwnym zbiegiem okoliczności, tegoż samego dnia wiceminister spraw zagranicznych pułkownik Józef Beck, zorganizował dla dyplomacji i zaproszonych gości przyjemną wycieczkę do Białowiesi, na która z kasy państwowej wydano kilkadziesiąt tysięcy zł.

Wycieczka była przyjemna wcale znaczeniem tego słowa. „Messager Polonais” i sanacyjny „JCK” wnosiły rozprawiały się nad nią, nie szczędząc słów pochwały dla jej organizatorów: wice-ministrów Beckowej, radcy Michała Hedeckiego, hr. Romera, kapitana Łoża, poruczników: Dawidowskiego, Narzymskiego, Sońkiewicza i panów Prochnickiego, Karczewskiego i Zukofsky'ego. — Za wpłatą do kasy ministerstwa komunikacji ry czął 992 zł. 10 groszy (wpłaciło ministerstwo spr. zagranicznych) wycieczkowicze mieli specjalny po ciąg luksusowy, składający się z dziewięciu wozów spyalnych i wykynowego wozu restauracyjnego, nado zaś oddano do ich użytku urządzenia,

niezbędne przy campingowym trybie życia. W Białowieży oczekiwali sznuu eleganckich automobilów rządowych. Kolacje spożyto na Zamku białowiejskim; po kolacji był bridge i tańce, w których wzięli nie wzięli pułkownik Lechnicki, p. Stefan hr. Plater-Zyryb (właściciel „Photoplutu”) i wiceministrów, panów: Czosnowska, Borucka i Kazimiera Illakowskiego oraz panowie: Beck, Schaezel, Jedrzejewicz i Musielisin.

Pożoda, według „Messager Polonais” dopisała. Użerający się o oszczędności „JCK” zamyka oczu na koszty wycieczki i sławi ją, jako „wielki sukces propagandowy”. Niebawym to sukces, istotnie, zwłaszcza na terenie urzędniczym, gdzie się sprowadza pobory do głodowego wprost minimum.

„Oszczędności”

Prasa rządowa kilkakrotnie szumnie zapowiada likwidację samochodów rządowych. W ministrium składu został likwidowany aż jeden samochód, który był przeznaczony dla b. doradcy finansowego, p. Dewyca.

W ub. tygodniu przejazd rady ministrów zakupiła dwa luksusowe samochody dla urzędowego użytku.

Projektowane było zniesienie województwa w Nowogródzie w związku z planem oszczędnościowym i reformą administracji. Od chwili zaś, gdy kandydatka Kostka-Biernackiego na stanowisko wojewody nowogródzkiego pojawiła się na widowni, plany oszczędnościowe i plany zniesienia województwa poszły w kąt.

REMUNERACJA DLA GENERALA KONARZEWSKIEGO

Ze sier wojkowych dowiaduje się „Robotnik”, że wraz z dymisją ze stanowiska wiceministra spraw wojkowych, gen. Daniel Konarzewski otrzymał na odtarcie łb kwotę 43.000 zł. jako remunerację.

ZNIESIENIE URZĘDU BUDOWY GMACHÓW PAŃSTWOWYCH W WARSZAWIE

Na mocy rozporządzenia ministra robót publicznych i ministra spraw wewnętrznych zostaje zniesiony urząd budowy gmachów państwowych w Warszawie, utworzony w 1928 roku. Czynnosi likwidowanego urzędu przejdą na komisarzy rządów Warszawy, a samą likwidację przeprowadzi ministerjum robót publicznych.

REMUNERACJE

Jesi to już podobno tajemnicą, że od czasu wprowadzenia 15 proc. obniżki płac, naczelny wydziałów w ministerstwach, tudzież niektórzy wyżsi urzędnicy, otrzymują stałe specjalne remuneracje. Tłumaczy się to niechęcią czynników mia rodzących do nanieśzenia dochodów ludzom „zasłużonym”. Ostatnio w jednym z ministerstw, na zebraniu Koła szacowności urzędników państwowych, uchwalono przekazywać wszelkie remuneracje Koku, które ma dokonywać podziału między najbardziej potrzebujących. Uchwała mia ła obowiązywać od 1 lipca, a zatem dotychczas także remuneracyi obliczeń wypłacanych. W wspomnianem ministerstwie znaleziono jednak sposób wyjścia z trudności bez „krzywdzenia” pp. naczelników wydziałów. Oto wypłacano remuneracje już we wtorek 30 czerwca. Zapewne na i simpia też się coś wymyśli, by nie sławic korzystających z remuneracji przed przykłą alternatywy: uchylenia się od poleceń Stsu. urzędników państwowych albo rezygnacji z dość poważnych, bo dochodzących do 400 zł. miesięcznie dodatków.

DYREKTOR DEPARTAMENTU ROMAN CZAUDERA PRZECHODZI W STAN SPOCZYNKU

Z dnim 30 czerwca br. przeniesiony został w stan spoczynku długoletni i niezwykle zasłużony urzędnik min. skarbu, dyrektor departamentu kasowego, p. Roman Czudera. Czy dlatego, że zasłużony?

Pułk. Jagrym ustępuje

„Robotnik” dowiaduje się z kół sanacyjnych, że główny komendant policji państwowej pułk Jagrym Maleszewski ma usiąść wólcie z zajmowanego stanowiska. Następuje jako ma być pułkownik żandarmerji Bulaban.

Hocki-klocki

HOJNY DAR

Jak informują ze sfer sanacyjnych, ofiarowano na rzecz sieroty po pracownikach państwowych 5 milionów kartek trzcinianowych wartości 2 milionów złotych, wystawianych w marcu b. r. na Madere.

Celem przepraszania tych pocztówek ma odpłynąć „Wicher” do Funchali, gdzie te kartki zostały w hotelu.

W związku z tym hojnym darem, zawiązał się Komitet sanacyjny z pp. Kapelner-Kapleńskim i Brandslawą Bobrowską na czele, który się zajmie organizacją akcji dziekczynnej, polegającej na wysyśle przez dotkniętą „oszczędnością” sanacyjną wdowy i sieroty po pracownikach państwowych pocztówek z wyrazami hołdu i podziękowania dla Belwedera.

Zachwył przemysłowców

W maju br. powróciła wycieczka gospodarcza, złożona z najwybitniejszych przemysłowców, która przez 5 tygodni przebywała w ZSSR. Przed wyjazdem przemysłowcy przez długi czas w swoich piśmiach rozpisali się szeroko, że całem ich wycieczki jest nawiązanie bliższych stosunków handlowych z Rosją sowiecką. Gdy jednak przemysłowcy powrócili z Rosji, to poglądy ich dyktowały się zupełnie do przeciwnych. Wierzbicki na posiedzeniu rady Centralnego Związku polskie go przemysłu, górnictwa, handlu i finansów w dniu 29 maja br. między innymi — wyraźnie powiedział: „Pojechałszy do ZSSR dla pogłębienia wzajemnych stosunków gospodarczych, lecz nie dla zawarcia wielkich interesów, bo dla wielkich interesów ZSSR potrzebne są wielkie kredyty, potrzebna jest możność finansowania tych interesów na wielką skalę. Tymczasem Bank Polski przeznaczyć może na takie sposoby pewną tylko część swego portfela. Wskazuje więc na długotrwale nieistniejącą strukturę Banku Polskiego nie pozwalając na przyjmowanie takich wkłaski ponad pewną miarę, a że portfel Banku kurczy się wskutek kryzysu gospodarczego, że część portfeli jest zamrożona kredytami rolniczymi, przeto i miejsce, które Bank Polski oddać może weksłom sowieckim jest skromne — i to zakreśla granice ilościowego rozwoju naszej wymiany z Sowieciami”.

Z poglądomi p. Wierzbickiego wynika, że pod względem zamówień netykto nie zrobiono nam z tego powodu interesu, że w ogóle handel z Sowieciami, z powodu braku kredytów, jest wprost niemożliwy.

Obecnie przemysłowcy sprawę zamówień pozostawili na boku, natomiast zachwycając się warunkami, w jakich pracują robotnicy w Sowieciach i jednym ich marzeniem jest wprowadzenie tych niewolniczych warunków w Polsce. Przemysłowcy zachwyceni są tem, że każdy dyrek tor fabryki ma prawo skazać robotnika, inżyniera, czy też innego urzędnika na 2 tygodnie w więzieniu, który zostanie następnie oddany po ukuceniu pracy. Niejednemu z nich (wierdzi, że taka dyscyplina i utrzymanie robotnika w karbach jest rzeczą konieczną w Polsce.

Jak to pięknie wygląda w Rosji sowieckiej — mówią polscy przemysłowcy — że w ogóle niema kłopotu, ale co pięć dni pewna część robotników zwalniana jest na jeden dzień na wypoczek, ale przedsiębiorstwa są w ciągłym ruchu, co bardzo dodatnio wpływa na robotników, gdyż jest to taki ich nakaz konieczności wykonywania pracy.

W Nr. 24 „Przemysłu Metalowego” organie Polskiego Związku przemysłowców metalowych z dnia 13 czerwca br. p. inż. M. Chorzewski pisze z zachwytem: „Z tego co się dzieje w Rosji powinniśmy wyciągnąć dla siebie naukę. Tworzą się tam istotnie rzeczy wielkie, a tworzą się dzięki usilnej, nadludzkiej, niewolniczej pracy. Potwarzamy — dzięki pracy. To powinny sobie uświadomieć jasno i wyraźnie nasze sfery rządzące i nasze warstwy robotnicze. W Rosji niema 8-godzinnej pracy, tam pracuje się, jak pracują w otwartym kraju sowieckim, moskiewskim „Eradia” — po 12 i 14 godzin na dobę, pracując się pod terrorem. U nas natomiast pod gróźb teroru nie wolno pracować. W Sowieciach niema strajków, bo za strajk grozi masowe rozstrzelanie, u nas natomiast rozbija się bezkarnie głowy lamistrajków i wywozi się na łaczach za bramę inżynierów. Tam dają się tylko lemu, kto pracuje, u nas — żywi się rzemieźnikami, nie żądając od nich wznamien żadnej pracy”.

Wreszcie p. inż. Chorzewski dochodzi do wniosku, że w celu zwalniania nas koncerny przemysłowe z Rosji sowiecką — wystarczy w Polsce przy-

wrócić „wolność pracy”, zapewnić pracownikom chcącym pracować, całkowite bezpieczeństwo i ochronę od teroru, znieść lub przynajmniej zawiesić na czas największego naporu dumpingu sowieckiego przymus świadczeń socjalnych.

Według rozumowania p. inż. Chorzewskiego należy za jednym podjęciem — pisać mniej wszystkie dotychczasowe zdobycze socjalne i wprowadzić niewolniczo 12 lub 14-godzinny dzień pracy i w ten sposób kwestia bezrobocia w Polsce i uzdrowienie życia gospodarczego ma być rozwiązane.

Jak dalece egoizm kapitalistyczny wypacza pogląd myślowy niektórych ludzi, stwierdzić można na podstawie faktycznych materiałów. Związek Przemysłowców Metalowych, którego urzędnikiem jest p. inż. Chorzewski, wydał sprawozdanie za rok 1930, w którym o rozmiarach kryzysu zamieszono następująco uwagami: „W roku 1928 cały przemysł metalowy, zrzeszony w Związek ku i nierzeszony zatrudniał 97 655 robotników — w roku 1930 tylko 68 753, czyli o 33 209 robotników mniej. A więc spadek w ciągu ostatnich 2-oh lat wyniósł 34,7%.

W roku 1928 z 97 000 robotników przemysłu metalowego 84 000 pracowało pełny tydzień, w roku 1930 — pełny tydzień pracowało już tylko 47 000 robotników na 63 000 zatrudnionych. Gdy więc w roku 1928 zatrudniło 93% robotników nie miało pracy przez 6 dni w tygodniu, w roku 1930 ośdeść pracujących mniej niż 6 dni w tygodniu wzrosło do 25%.”

Związek hutników wydał także sprawozdanie za rok 1930, które obejmuje tylko hutę i w sprawie zatrudnienia i płac zamieszono następujący ustęp:

„Hamowane wskutek złej konjunktury tempo prac poszczególnych działów wytwórczych pociągnęło za sobą redukcję zatrudnionych robotników i ograniczenie czasu pracy. W roku sprawozdawczym t.j. w 1930 zwolniono 6 536 robotników. Stan liczebny załogi w końcu grudnia 1930 r. wyniósł 40 598 osób wobec 47 088 na początku roku sprawozdawczego. Jednocześnie liczbą t.j. zw. „świeżaków”, czyli dniówek, straconych wskutek ograniczenia czasu pracy, wyniosła w 1930 r. 837 527, czyli o 493 915 więcej aniżeli w 1929 r.

Redukcje robotników i ograniczenia czasu pracy zmniejszyły dość wydatnie sumę wypłaconą w 1930 roku robotniczy w gotówce łącznie z dodatkami socjalnymi (rodzinne, mieszkaniowe itp.). Suma ta wyniosła 125 213 645 zł wobec 140 058 828 zł, wypłaconych w 1929 roku, czyli mniej wypłacono o 25 845 183 zł.”

Zaostrzenie przemysłowców, zdążające w tym kierunku, aby wprowadzić pańszczyzniane i niewolnicze warunki pracy — nie nie pomaga faktyczny cyfr, które jasno i dobitnie charakteryzują, jak wygląda życie gospodarcze.

Robotnicy chcą pracować, lecz niestety, tej pracy nie otrzymują i dopuszczają do ich ciężkich warunków, że ludzie znani i nieznani, mieszkający w miastach, odbierają swoje życie, by tylko nie patrzeć na głady i niedzę swoich najbliższych. W okolicy tak strasznych warunków nie wstydzą się przemysłowcy zachwycać niewolniczymi warunkami pracy i płacy i otwarcie propagując odebranie robotnikom wszystkiego tego, co długotrwale ciężką i krwawą walką zdobyli.

Metodami, wysuwanymi przez przemysłowców nie udurowi się życia gospodarczego, gdyż nie niewolniczo i nęda usmieie ciężki stan gospodarczy, ale przeciwnie — dobrobyt i jaknajwiększe skoszenie, co wyraźnie wysuwają najwybitniejsi ekonomisci.

Wilhelm Topinek.

nej, a trzech kandydatów reakcyjni. Wzburzona ludność przypisuje ten wynik fałszerstwom wyborczym. Dla uniknięcia zajęć ulicznych obsadono miasto wojskiem.

I w sumie jednak, zważywszy, że Hiszpania przeżyła chwilę przełomową — wybory parlamentarne miały przebieg nadspodziewanie spokojny.

„Radosna twórczość”

LIKWIDACJA POCIĄGÓW OSOBOWYCH

Belwederka „Gazeta Polska” (Nr. 177) donosi, że w wyniku akcji „oszczędnościowej” z dn. 15 lipca „w poszczególnych dystryktach wycofano zostanie szereg lokomotyw pociągów osobowych”, co „przyniesie w budżecie oszczędności przeszło 200 (2) młł zł.” Ponadto od 1 października zamierzone są **dalejze redukcje w ruchu osobowym.**

Informacje te „Gaz. Pol.” podaje pod tytułem „Likwidacja lokalnych pociągów osobowych”.

A więc w języku sanacyjnym „oszczędność” równa się likwidacji! Ileż to milionów „oszczędności” przyniosłaby likwidacja samejże — sanacji...

Atę sanatorzy wolą raczej państwo zlikwidować, aniżeli siebie! Likwidacja urzędniczego państwa i nazwania to „oszczędnością”. Oszczędność państwa jednak przyniesie ten, kto zlikwiduje właśnie sanację.

Zniesione wizy.

Z dniem wczorajszym zniosły wizy paszportowe Włochy i Holandia.

Jak wiadomo, w Polsce opłaty za paszporty zagraniczne zostały podwyższone w dwadziestob.

Sanacyjna arytmetyka

PODATEK I WAGA OBUWIA

„Nasz Przegląd” donosi o niezwyklej sprawie, jaką rozpatrywał Najwyższy Trybunał Administracyjny z powodu skargi M. Keniga, kupca z Drohobycza:

W r. 1928 wymierzono Kenigowi podatek obrotowy, określając obrót na 18 000 zł.

Od decyzji komisji sanuczawczej odwołał się podatnik do komisji odwoławczej, udawadniając, że obrót jego wyniósł tylko 8 tysięcy złotych.

Odwołał się jednak także przewodniczący komisji sanuczawczej, żądając podniesienia obrotu do wysokości 40 tysięcy złotych.

Komisja odwoławcza po rozpatrzeniu obydwu odwołań wydała decyzję zgodnie z opinią przewodniczącego komisji sanuczawczej, i zn. określiła obrót właśnie na 40 000 złotych.

Teraz Kenig odwołał się do Trybunału Administracyjnego, wskazując na niezwykłość obliczeń dokonanych przez władze skarbowe.

A mianowicie: cały towar z jego sklepu zważono, obliczono na kilogramy i po przyjęciu przeciętnej ilości obuwia pomnożono przez ilość kilogramów i otrzymano... obrót.

Ależ na miłość Boską... — wola Kenig w swej skardze — przecież ceny obuwia nie oblicza się według wagi, nie można określać przeciętnej ceny obuwia, które jest w wielu gatunkach, zaś w jego sklepie pośród „zważonego” towaru był i wysortowany, i niemodny i zgola bezwartościowy.

Oczywiście Trybunał Administracyjny uchylił decyzję komisji odwoławczej, podnosząc w swych wyrokach niedopuszczalność tego rodzaju ustaleń i brotu, jakim wybrano w tej charakterystycznej sprawie.

Z dnia

SZCZEGÓLNY DZIEŃ

Sanacyjny „Kurjer Poranny” (Nr. z 2 lipca) w artykule p. t. „Oszczędności, redukcje i nastroje wśród pracowników państwowych”, na wstępie zaznacza:

„Dzień wczorajszy w szeregu ostatnich tygodni nie zaznaczył się żadnym przykrems o zmniejszeniu dla urzędników ze strony rządu”.

Jak widać można z dotychczasowego roznadku „oszczędnościowego” dni takich będzie bardzo mało, i taki wyjątkowy dzień uroczystości święcie, że szczególnie nabożeństwem i błogosławieństwem dla sanacji widocznie należy.

Po wyborach hiszpańskich

W chwili gdy to piszemy, brakuje jeszcze szczegółowych danych co do wyniku wyborów hiszpańskich. Powodują to żmudne obliczenia, wynikające z datku nie dnia obrazu rezultatów pełnych. W najbliższych dniach odejść się ponownie wybory tam, gdzie — skutkiem braku potrzebnych danych — wyszły mandatach mniejszościowych co najmniej 20% oddanych głosów — nie nastąpił wybór odpowiednich posłów. Pozatem jeszcze stan obecny zmieni się skutkiem tego, że niektórzy posłowie wybrani zostali w kilku okręgach (zdaje się, że rekord zdaje być minister spraw zagranicznych Leroux, wybrany siedmiokrotnie). Ogółem ministrowie zwyciężczy wyszli z ognia wyborów — z wyjątkiem przewodniczącego, który, zdaje się, przedpadł (przez) skrzydło republikańskie jak sędzić można z dotychczasowych informacji wyszło najbliższemu z

walki wyborczej).

Wybrany został z tej grupy natomiast minister spraw wewnętrznych Maura, który kandydował w okręgu Zamora — brzmianym jak nazwisko premiera — nad granicą portugalską. W stolicy krainy Basków, gdzie lud górski uchodzi za główny filar klerikałizmu — w mieście Bilbao — przeszedł na stronę finansów, Fretet.

Z kobiet należało dwiema zdobyć mandatów: p. Campanero i Heratike i Wiktorie Kent — ale w niej odwołki, obecnie naczelna dyrektorka wiejskownictwa. Tu i ówde, jak już notowano zdarzały się podczas wyborów błędy — niekiedy z wynikiem śmiertelnym. Poważniejsze niepokoję wybuchy w Maizade — gdzie zaprowadzono stan wyjątkowy. W Salamance zapanowało wielkie wzburzenie skutkiem tego, że z urny wyszli tylko dwaj kandydaci: kołchoi republikańsko-socjalistycz

Przed wyborem nielegalnego prezydium miasta

Pierwsze posiedzenie nowo mianowanej Rady miejskiej odbędzie się definitely w czwartek 9 bm., na którym nowi radcy złożą ślubowanie radzieckie, poczem odbędzie się wybór czterech wiceprezydentów. Ponieważ p. Rolle na tem posiedzeniu po specjalnym oczekiwaniu złożą godność prezydenta miasta, dla wyboru nowego prezydenta odbędzie się drugie posiedzenie w sobotę 18 b. m.

P. wojewoda ma dużo kłopotu z dotychczasowymi wiceprezydentami, gdyż nie chcą się zrzec swych godności pp. dr. Schneider i dr. Wiel-

kus — jednak po długich naleganiach podpisali „cyrograf”, przez co rekurs jakby mogli wnieść przed powołaniem nowej Rady w przeciągu 14 dni nie wzięli. Pp. dr. Landau i Ostrowski zrzeczenie się podpisali, gdyż mają nadzieję, że zostaną wybrani wiceprezydentami miasta.

Za tydzień wyborów nowego prezydium miasta zaczyna się targi i intrzyg. P. Rolle zaczyna nęścić, urządza tajne konwentyki przed swymi przyjaciółmi. Dziwnie rzeczy o tem opowiada. Warchola sanatorijskiej między sobą o łuski żłobek.

Zmiana taryfy pocztowej

PODNIENIE OPŁATY ZA LISTY I KARTY ZAGRANICZNE

Ministerstwo poczt i telegrafów, wprowadza z dniem 1 lipca br. następujące zmiany w taryfie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

W pierwszym rzędzie wprowadza się tak zwane miejscowe listy (adresat i nadawca zamieszkały w tej samej miejscowości), przytłumie do 20 gram. — 15 groszy, ponad 20 do 250 gram. — 25 groszy, ponad 250 do 500 gram. — 40 groszy, urzędowe do 20 gram. — 15 groszy, ponad 20 do 250 gram. — 25 groszy, ponad 250 do 2.000 gram. — 35 groszy.

Kartki pocztowe pojedynczo 10 groszy; z opłatą odpowiednią 20 groszy.

Opłaty w obrocie pocztowym wewnętrznym w kraju wynoszą za listy prywatne do 20 gram. 25 groszy, ponad 20 do 250 gram. — 50 groszy, ponad 250 do 500 gram. — 80 groszy; za listy listy urzędowe do 20 gram. — 25 groszy, ponad 20 do 250 gram. — 50 groszy, ponad 250 do 2.000 gram. — 70 groszy.

Pozatem zniesiono opłaty dodatkowe, pobierane w wysokości 10 groszy od listów wartościowych w obrocie wewnętrznym.

Również ulega zmianie taryfa opłat za listy zagraniczne i karty, które od dnia 1 lipca br. opłaca się: za listy zagraniczne wagi do 20 gram. — miast dotychczasowych 50 groszy, obecnie 60 groszy. Za każde zaś dalsze 20 gramów utrzymuje się opłatę 30 groszy.

Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier, opłata pocztowa na listy do 20 gramów wynosi stawki dotychczasowych 40 groszy — 50 groszy, zaś każde następne 20 gramów jak dotychczas 30 groszy.

Karty pocztowe zagraniczne opłacane są obec-

nie również wyżej, a minowicie zamiast dotychczasowej opłaty 30 groszy, obecnie opłata wynosi 35 groszy z opłatą odpowiednią zmiast 60 — 70 groszy.

Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier opłata pocztowa za karty podwyższona została z 25 na 30 groszy, z opłatą odpowiednią z 50 na 60 groszy.

Z dniem 1 lipca ulega zmianie opłata za telegramy miejscowe (adresat i nadawca w tej samej miejscowości), za które pobiera się 5 groszy za wyraz, zamiast dotychczasowych 15 groszy oraz 25 groszy pobieranych obecnie, jako zasadnicza opłata, miast poprzednie 50 groszy.

W obrocie wewnętrznym opłaty za telegramy pozostały bez zmiany i wynoszą 15 groszy za wyraz i 50 groszy zasadniczej ceny od ogólnego telegramu.

Zniesione zostały zupełnie opłaty w wysokości 10 groszy za telegramy pośle resztanie, które odbierane są na pocztę, jako zwykły list i telegraf resztanie sygnum TR.

Uległy również zmianie stawki za telefoniczne rozmowy międzymiastowe w pierwszej i drugiej strefie, t. j. na odległości od 25 do 50 kilometrów z 1 zł. na 120 zł. za rozmowę trzymiutową, w strefie trzeciej na dalszej odległości za trzymiutową rozmowę z 160 na 200 zł.

Taryfa opłat za telefoniczne rozmowy prasowe również została podwyższona w strefie drugiej z 50 na 60 groszy za rozmowę trzymiutową, w strefie trzeciej z 80 na 100 zł. Opłaty za rozmowy „płynie” podwyższono w strefie drugiej z 300 na 360 zł., w strefie trzeciej z 480 na 600 zł.

Podjęto prace około zorganizowania szkoły hotelarskiej w Krakowie. Opracowano już wytyczne do statutu organizacyjnego jednego tego rodzaju uczelni w Polsce. Prócz tego Izba brała udział przez swych delegatów w szeregu konferencjach w Warszawie, oraz podjęła kroki wobec możliwości wypowiedzenia się nad projektem ustawy o umowach zbiorowych. Ministerstwo przemysłu i handlu nadesłało Izbie do zaopiniowania oryginalny projekt rozporządzenia prezydium Rady ministrów o dostawach i robotach publicznych. Projekt ten był przedmiotem badań porównawczych w Izbie krakowskiej na sekcji przemysłowej, a następnie na sekcji handlowej, przyczem uzgodniono redakcję poprawek i zmian do projektu rządowego.

Sprawozdanie powyższe przyjął Izba jednomyślnie do zatwierdzającej wiadomości, poczem zabrał głos przewodniczący prezes Epstein. Mowa ca podkreślił, że Izba dążyła i zawsze będzie dążyć do tego, aby Krakowski zapewnić należne mu stanowisko w życiu gospodarczym mimo wielu trudnych przesładek. W swym orszaku Izba krakowska opracowała i ożłosiła drukiem elaborat dotyczący podziału administracyjnego państwa. Z zaskazaniem temu wystąpił obecnie rząd. Projekt rządowy przewiduje oddzielanie od okręgu Izby krakowskiej części elektrycznych powiatów o dużych dla nas walorach gospodarczych, dając nam w zamian inną terytorję. Przeciwko temu będziemy się bronili, chociaż wynik dotyczący akcji Izby poza sferami naszej kompetencji. Odnosnie do działalności Izby w roku ubiegłym prezes Epstein zarządził, że była ona w rzeczywistości, a jednak zminimalizowała każdy problem gospodarczy, jeżeli nie wytworzonej sytuacji ograniczenia się niemal wyłącznie do obrony praw i interesów przemysłu i handlu.

Następnie dyr. Izby inż. Mianowski przedstawił plenarnej zebraniu postulaty w zakresie życia gospodarczego, które zostaną ponownie przedłożone czynnikiem rządowym.

W dyskusji radca Rab domagał się wysłuchania postulatów budowy linii kolejowej Rzeszów—Rozwadow, a radca Adelman podniósł konieczność uruchomienia Biura informacyjno-turystycznego na głównym dworze kolejowym, otwarcia dworca kracowskiego również dla ruchu przyjeżdżających, zaprowadzenia bezpośredniej komunikacji Kraków z Budapesztem i Wrocławiem, oraz przyspieszenia robot elektryfikacyjnych w Poracze na rzecze Sołe. Radca Stemberg domagał się urozczenia sprawy dostawy wagonów kolejowych, radca Fromowicz i radca Rosenblum żądali spraw niejszego doręczenia korespondencji na peryferiach miasta, radca Pic posł przystąpił Izby o interwencję w kierunku reaktywowania urzędu pocztowego Nr. 2 w Rzeszowie. Poruszone sprawy zostaną uwzględnione w postulatach Izby.

W dalszym ciągu na tapcie obrad znalazł się projekt rozporządzenia Rady ministrów o robotach i dostawach dla skarbu państwa, z poprawkami sekcji handlowej oraz sekcji przemysłowej. Projekt referował referent Izby dr. Marciniak. Po przedmówieniu radców Gottfieda i inż. Ronki poprawki przyjął, poczem r. inż. Raucha referował opinię Izby w sprawie też do projektu noweli ustawy elektrycznej. Wyssuwano w swoim czasie argumenty, że polityka elektryfikacji pozostaje w ścisłym związku z projektami wielkich robót melioracyjnych na dopływach Wisły i z tego powodu oba te problemy muszą być traktowane przez jedno i to samo ministerstwo, a przez ministerstwo przemysłu i handlu.

Izba uznała stanowisko inż. Raucha za słuszne, poczem wyrażała on bloku regularnie dla komisji rewizyjnej Izby, przedstawiony przez r. dra Zimmermana.

Wkońcu pojawiły się wnioski r. Demblizera i r. Rosenbluma. Pierwszy z nich domagał się przedłużenia terminu zapłaty podatków rozłożonych na raty do dni trzech, sprawniejszego zaliczenia płatników podatku przemysłowego tak w I, jak i II urzędzie skarbowym w Krakowie, wstrzymaniu egzekucji podatkowych do czasu załatwienia podań o umorzenie zaległych podatków, uwzględnieniu przez magistrat rakusowski, dotyczących nadmiernej podatków Mokra, dotyczących kaucej za gwarancję, wydawanie przez dyktację poczt miesięcznych dodatkowych sposobów nowych abonamentów telefonicznych, oraz zaliczenia płatników podatku przemysłowego i dochodowego wyświeścić w Izbie skarbowej, jakie ma zalety.

Wniosek r. Rosenbluma domagał się jednolitego stosowania stawek czynnych. Co do wszystkich poruszonych wniosków prezydium Izby wyrażało odpowiednie stanowisko.

Wobec wyczerpania porządku dziennego, prezes Epstein zamknął posiedzenie.

Likwidacja 600 hurtowni tytoniowych

INWALIDOM — SPRZEDAWCOM TYTONIU GROZI RUINA

Kupcy tytoniowi, znaleźli się w bardzo ciężkim położeniu. Grozi im utrata warsztatów pracy. — Wywołane to zostało zamiarami władz rządowych, które postanowiły przeprowadzić zniesienie rejonów tytoniowych, co poogranicza za sobą likwidację bez mała 600 hurtowni w całym kraju.

Utrzymywano do tej pory system rejonów polega na tem, że całe terytorjum państwa podzielone jest na oddzielne jednostki gospodarcze, które odpowiadają obszarowi urzędu skarbowego. — Każdy taki rejon posiada hurtownię tytoniową, zapracującą wszystkie sklepy detaliczne na danym terytorjum.

Obecnie w tonie rząd rozpatrywany jest projekt wiceministra Starzyńskiego, który pragnie zniesienia rejonów i upoważnienia detalistów do nabywania tytoniu w każdej hurtowni rejonowej. Projekt ten ma goręco zwolennika w osobie p. a. Wilińskiego, który ma nadzieję przy nowym systemie oddać całkowicie handel tytoniem w ręce kupców żydowskich, którzy rozprowadzają większym kredytem i pomocą niż odpowiedzialni organizatorzy kapielkich. Projekt jest już całkowicie opracowany i czeka na ostateczną decyzję ministerstwa skarbu.

W tym związku na zamiary rządu. Związek kupców tytoniowych zwrócił się do prezydenta Rze-

zypospolitej Polskiej z odpowiednim memorandumem, w którym wskazuje że system rejonowy, oparty na doświadczeniach austriackiego monopolu tytoniowego, pozwala na skuteczne zwalczanie przemytu. Przemyt można bardzo łatwo wykryć przy systemie rejonowym, gdyż znane jest dokładne zapotrzebowanie danego rejonu. — Poza tem Związek zwraca w memorale uwagę na to, że doprowadzenie do bankructwa kilkuset hurtowni, poogranicza za sobą straty dla skarbu państwa, który utraci poważną sumę z podatków, — opłacanych przez hurtownie oraz sfery sumy kredytów, gdzie lanych hurtowni.

Przetworzydłoby nowego systemu sprzedaży tytoniu doprowadzi do tego, że detalisci, upoważnieni do nabywania tytoniu w różnych hurtowniach nie będą się należeć wywiązywać ze zobowiązań kredytowych.

Zwrócił również należy uwagę na fakt, że choć nowy system sprzedaży nie został jeszcze zaprowadzony, hurtownie, szczególnie na Wileńszczyźnie, przystąpiły do sprzedaży tytoniu detalistom nieracjonalnym, chcąc w ten sposób przyspieszyć zaprowadzenie reformy winosm. Starzyńskiego.

Zmiany reformistyczne zabrały wybiły słuszne, gdyż nie należałyby za sobą smutnej konieczności likwidacji 600 placówek kupieckich.

Krakowska Izba przemysłowo-handlowa broni się

Plenarne posiedzenie Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie odbyło się onegdaj przy licznych udziałach członków. Przewodniczył przez Izby p. Epstein. Otwierając przewodniczący przedstawił Izbie nowego radcę w osobie p. Jana Borknika, dyrektora Banku hipotecznego i prezesa Krakowskiego Związku banków, który wszedł w skład członków Izby w miejsce dyr. Ungara. Następnie wiceprezes Kwiatkowski złożył sprawozdanie z działalności

biura Izby za czas od ostatniego plenarnego zebrania, t. j. od 30 marca br. W czasie tym Izba usiłowała się co do mającego się wprze wadzić zrytualowania podatku przemysłowego. Dalej w porozumieniu ze sferami gospodarczymi przystąpiła Izba do opracowania nowych stawek średniej wykonywalności dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych na rok 1931, w uwzględnieniu znaczącej zmiany efektywności zarobków. —

Zamach na naukę i kulturę w Krakowie

Jak się dowiadujemy, redukcje i restrykcje finansowe w resorcie ministerstwa oświaty nie ominiemy również Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Kilkanieście są urzędników i podurzędników, pobierających dotąd pobory z kasy państwowej, ma przejść na etat samej Akademii. Za znaczący należy, że na plenarnym posiedzeniu tej najwyższej reprezentacji naukowej w państwie, sekretarz generalny prof. dr. Kutrzeba w bardzo jasnych barwach odmalował całą straszną sytuację finansową Akademii, która będzie porwana, na pewnych działach rządowych, musiała zawiesić działalność wydawczą w kilku oddziałach naukowych. Prof. dr. Kutrzeba żądał się wówczas na brak środków, hamujący rozwój badań naukowych Akademii, nie przewidywał, że w miesiąc później ministerstwo oświaty obciąży ją nowymi ciężarami w formie złożenia obowiązku opłać funkcjonariuszów z funduszy Akademii.

Równie fatalnie skutki wywołała dla rozwoju nauki na Uniwersytecie Jagiellońskim redukcja sił naukowych, a nawet katedr. Żądano usunięcia całego szeregu asystentów i sił pomocniczych, jak już donosiliśmy. Na wydziale lekarskim nietylko wstrzymaniu kredyty, ale usunięto pętnaszy asystentów. To samo dotknęło wydziały: filologiczny i rolniczy. Katedry, które opróżnione zostały przez śmierć, czy też ustąpienie profesorów, na bieżąco obsadzić nie było. Dotyczy to między innymi katedry prawa cywilnego, opróżnionej przez śmierć prof. Jaworskiego.

Służba uniwersytecka została zdysfunkcyjniona, a niżej funkcjonujące kontraktory zostały usunięte. W tej sprawie odbyło się nadzwyczajne a. n. zwykłe burzliwe posiedzenie Senatu akademickiego, na którym w bardzo ostrej formie wypowiedziało się przeciw tym zarządzeniom ministerstwa oświaty.

Masowa redukcja urzędników prywatnych na G. Śląsku

W dniu ostatnim czerwca upłynął termin ostatecznego zlikwidowania stosunku służbowego 800 urzędników, zatrudnionych w zakładach przemysłowych i handlowych, hutach, kopalniach, Bismarku, Wehnowie, hutach dogaz, zakładach k. Donnersmarcka, Giesche, Rybn, Gwar, Kat. Sp. Akc., St. Spółki Akc., dyrekcji Węgl., zjed. hut Król, i Laury oraz zakładach hr. Ballesterra.

Wszelkie interwencje w sprawie wstrzymania wymownych, względnie konieczności redukcji nie poskutkowały — z wyjątkiem nielicznych indywidualnych wypadków. Około 90 proc. zwolnionych stanowią Górnoślązcy.

W kwietniu hr. zespół związków zawodowych pracowników umysłowych, zastanawiając się nad wytworzoną sytuacją zastrzegł sobie dalsze kroki.

przeciwko masowej redukcji urzędników rekrutujących się w przeważnej części z Górnoślązki — zapowiedział wycofanie odpowiedzialnych konsekwencji.

Obecnie informują, że poza przeprowadzonymi już redukcjami pracodawcy przemysłu śląskiego zarządzili dalsze wypowiedzenia na 30 września hr. w większej ilości pracowników umysłowych, m. in. w hucie Pokoju 70, zakład. Hohenlohe 80, kop. Biały Szaraj 15, kop. Brzozowice 31. Pozostawiając hr. Ballesterra i hutę Pokoju wypowiedzieć stosunek służbowy na 30 IX, wszystkim pozostałym ma być opłaconym urzędnikom. Wreszcie należy mieć grupowania urzędników do niższych grup.

— 000 —

Areszt i grzywny za niedbalstwo oficerów

EPILOG SPRAWY POŻARÓW SKŁADÓW WOJSKOWYCH W TORUNIU

W toruńskim sądzie wojskowym rozegrał się epilog głośnego pożaru wojskowej składnicy sanitarnej. Straty wyniosły prawie milion złotych. — Przeciwnie pięciu oficerom, zajmującym kierownicze stanowiska w składnicy, wytoczono proces o niedbalstwo.

Stawił się przed sądem pułkownik Kobos, kierownik wojskowego zakładu zaopatrzenia sanitarnego, którego uniewinniono, podpułkownik Andrzej Boczkowski, inspektor wojskowych składnic sanitarnych, skazany na 100 złotych grzywny za palenie papierosa podczas inspekcji, mającej miejsce dzień przed pożarem, podpułkownik Włady-

ław Łazowski, kierownik filii w Toruniu, ukarany za niedozór i niedbalstwo miesiącem aresztu, kierownik magazynu, major Kuczyński, za niewydatowanie zarządzeń zabezpieczających magazyny przed pożarem, został skazany na tydzień aresztu, pomocnik szefa tego kpt. Zacharski za podobną winę otrzymał dwa tygodnie aresztu, a porucznik Buchholz, mający bezpośredni nadzór nad magazynami, skazany został na trzy tygodnie aresztu.

Przebieg sądowy nie ustąpił w niezbyt sposób przyczyny pożaru, który wedle przypuszczeń rzeczoznawców, najprawdopodobniej powstał przez zaproszenie ognia niedopałkiem papierosa.

Prześlądo gospodarczy

LEWJATAN I PRZEMYSŁ ŚLĄSKI
POLĄCZYLI SIĘ

Z Zakopanem donoszą o falcie połączenia się wielkich organizacji przemysłowych polskich, które w ciągu ostatnich kilku dni odbywały obrady w hotelu „Bristol”. W zebraniach uczestniczyli przedstawiciele i dyrektorzy naczelni Centralnego Związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów (Lewjatan) i Naczelnej organizacji wielkiego przemysłu i rolnictwa Zachodniej Polski — (przemysł śląski). Obecnie powstała wspólna organizacja centralna, jednocząca cały przemysł polski na zasadach autonomii. W dniu 28 bm. 4 delegatów uchwaliło połączenie. Powołano komisję, złożoną z przedstawicieli obu organizacji, — pod przewodnictwem Janusza k. Radziwiła, w celu opracowania podstaw nowej centrali. Z organizacji Zachodniej Polski: Zychlińskiego, Płuciszkiego, Faltera, Pskarskiego, Ciszewskiego, Dworczakowskiego, Sztyrowskiego, Drzadzkińskiego, Przybylskiego, zaś z Centralnego Związku: Stanisława k. Lubomirskiego, Hołojńskiego, Jeziorańskiego, Kernbauera, Lurysiewicza, Łempickiego, Natanson, Przedpelskiego i Wierzbickiego.

FIAT W POLSCE

Państwowe Zakłady Inżynierii podpisywały umowę z włoską fabryką samochodów Fiata w sprawie sprzedaży licencji. Poza tym fabryka Fiata daje Państwowemu Zakładowi Inżynierii pewne krawaty gotówkowe i materiałowe, oraz zobowiązuje się zorganizować sprzedaż samochodów Fiata wyprodukowanych w Polsce. Państwowe Zakłady Inżynierii będą prowadziły początkowo tylko montowanie wozów, — zamierzają jednak stopniowo wprowadzić niektóre maszyny do wyrobu części samochodowych w kraju. Polski Fiat ma kosztować

wał 12 tysięcy złotych w pierwszych latach produkcji.

O MIEDZYNARODOWY „ROZJEM DRZEWNY”

Obok węgla i żelaza drewno również jest artykułem, który na międzynarodowych rynkach sprzedawany jest po niesłychanie niskich cenach. Nasz przemysł i krajowy drewny przeżywa z tego powodu kryzys nie mniej ciężki od rolnictwa. Porozumienie międzynarodowe w tym zakresie jest szczególnie trudne z tego względu, że jednocześnie z silnym zmniejszeniem się zapotrzebowania na drewno we wszystkich krajach importujących, bardzo szybko rosło pędzi drewna ze stromy sosnowy, których warunki naturalne i gospodarcze umożliwiają masowy i tani eksport tego surowca.

W tych warunkach z wielkim zacięciem międzynarodowej konferencji drzewnej w Warszawie, zwołanej na zaproszenie Izby handlowej habsbursko-szkandynawskiej. Na konferencję te przybyli członkowie przedstawicieli organizacji przemysłu drzewnego państw państw, mianowicie: Estonii, Finlandii, Szwecji, Polski, Szwecji i Szwecji. Na przewodniczącą konferencji zaproszono szefa jednomyślnie Krystyn hr. Ostrowski, prezes rady naczelnej związków drzewnych w Polsce. W wyniku obrad, które zakończyły się 21 ub. mies. ustano, następujące wnioski:

Główną przyczyną kryzysu w przemyśle drzewnym, podobnie jak w innych dziedzinach, jest brak równowagi: między podażą a popytem na międzynarodowym rynku drzewnym. Nierównowaga, wywołana trudnością przewidywać z powodu braku wiarygodnych cyfr statystycznych, pogłębia znacznie kryzys i uniemożliwia poszczególnym krajom normowanie swojej polityki eksportowej.

Osobobne działania poszczególnych krajów, mające na celu złagodzenie kryzysu, nie osiągnę-

ły powszechnych wyników wobec braku korelacji tych działań. Jedynie na drodze skoordynowanej akcji międzynarodowych krajów słowotwórczych może być osiągnięte złagodzenie obecnych trudności i zapobieżenie przyszłym kryzysom.

Akcja taka, zmierzająca do stabilizacji stosunków na rynkach surowców, powinna zapewnić możliwość prowadzenia racjonalnego gospodarki w krajach eksportujących nadwyżki drewna, bez narażenia na szwank interesów krajów importujących, importerów i konsumentów drewna. Kraje eksportujące, nieobecne na konferencji, winny być zaproszone do wzięcia udziału w zamierzonych akcjach.

Mależy zainicjować wspólną, możliwie uszczelnioną statystykę drewna.

W wykonaniu konferencji stwierdzono, że realizacja ustalonych przez nią podjęć należy w granicach możliwości. Uczestnicy konferencji mają przedstawić listy wyników reprezentowanych przez siebie organizacji.

Do czasu tych wyników pierwszych próby międzynarodowego uzgodnienia głosników na rynkach drewna, która przedstawicielami wzięją pod uwagę, że urzędnikom celem konferencji było tylko „wzajemne poinformowanie się o stosunkach i wymiana poglądów”. W wyniku konferencji pozostało znacznie dalej, co oczywiście nie przesądza możliwości i zakresu zaistnienia tej wyjątkowo trudnej sprawy.

CIĄGNIENIE DOLAROWY

W dniu 1 bm. o godz. 10 rano w małej sali konferencyjnej ministerstwa skarbu odbyło się tragiczne losowanie premii 4-procentowej rentowej pożyczki dolarowej serii III-4.

Ogółem wylosowano 96 premii na sumę 37.500 dolarów.

Główna premia 12.000 dol. padła na Nr. 1.416.283, 104.987, 425.208, 1.008.240, 727.232, 504.966, 502.740, 1.005.499.

Na 1 tys. dolarów wygrały numery: 1.022.186, 565.991, 1.194.354, 1.103.040, 916.633, 737.621 i 1.416.257.

Na 500 dolarów wygrały numery: 1.079.089, 104.987, 425.208, 1.008.240, 727.232, 504.966, 502.740, 1.005.495, 545.913, 0.002.419.

Na 100 dolarów wygrały numery: 335.999, 914.005, 1.243.928, 1.440.312, 362.407, 1.083.356, 117.518, 1.063.509, 059.947, 209.767, 059.363, 240.420, 696.607, 738.361, 459.667, 718.493, 1.297.622, 584.249, 1.487.187, 1.270.741, 718.493, 272.804, 320.403, 1.456.894, 1.099.656, 448.068, 516.470, 405.008, 1.020.280, 296.155, 002.695, 1.911.516, 168.860, 1.462.857, 833.392, 666.972, 704.350, 750.495, 701.869, 267.016, 133.425, 1.124.462, 1.465.544, 047.877, 288.297, 1.013.716, 677.263, 1.010.215, 1.023.825, 013.746, 541.220, 1.259.873, 1.055.806, 130.797, 139.449, 054.626, 964.848, 1.285.608, 1.257.254, 309.163, 1.354.314, 1.035.011, 1.376.414, 504.996, 932.125, 362.871, 037.777, 169.108, 713.290, 289.610, 449.460, 151.610, 128.421, 857.273, 806.134.

Czas odnowić przedpłatę na lipiec

Z SALI SĄDOWEJ

EPILOG AFERY DRA TARZYŃSKIEGO
W GORLICHACH

W związku z orzeczeniem obywatelskiego sądu Gorlickiego w Gorlicach, co do którego sanacyjny działacz powiatu dr. Tarzyński, sekretarz powiatowego komitetu BB i S. walczył stat uznany za niehonorownego, odbyła się dnia 27 czerwca rozprawa karna przed sądem grodzkim w Gorlicach. Dr. Tarzyński zaskarżył wyrok sanatora, inż. Franciszka Boczek, dyrektora spółdzielni rolniczo-handlowej „Sierp” w Gorlicach o obrazę cni, albowiem w toku postępowania honorowego z końcem maja hr. zeznał o skarżonym Boczek jako świadek, że gdy dr. Tarzyński w towarzysztwie kapłana Grudniwicza zjawiał się u niego, oświadczył mu wówczas, że z takim człowiekiem jak dr. T. on w żadne rozmowy się nie wdaje. Dr. T. opuścił lokal inż. Boczek i na zniechęcie nie reagował, tak samo jak nie dotrzymał obietnicy, że przalutuje Świątkowskiemu, że na przeciąg 5 lat ustnie się zupełnie z życia politycznego, społecznego i lawarskiego. Po przeprowadzeniu przewodu, który w całości potwierdził zarzuty oskarżonego, sąd uwołał o skarżonego od winy i kary, zaś oskarżyciela przywołanego dr. Tarzyńskiego zasądził na zapłacenie kosztów.

Rozprawę prowadził sędzia grodzki dr. Józef Muchowicz, oskarżonego bronił adw. dr. Mierka.

KRONKA

TUR

WYCIECZKA TUR NA WYSTAWIE ETNOGRAFICZNA

W niedziele 5 bm. urządził TUR wycieczkę na wystawie etnograficznej przy ul. Rajskiej. Jest to jedyny z nielicznych wystaw tego rodzaju, o którym wspominał eksponatami z całej Polski. Po wystawie oprowadzał będzie wycieczkę kustosz Muzeum etnograficznego na Wawelu prof. dr. Tadeusz Seweryn.

Zbiórka punktualnie o godz. 10 rano przed Domem Robotniczym przy ul. Dunajewskiej 5, skąd uda się wycieczka do hali wystawowej przy ul. Rajskiej.

— 000 —

NOWE WYSTAWY W PALACU SZTUKI. — W nadchodzącą niedzielę otwarcie zostaną w Pałacu Sztuki przy pl. Szczepanowski nowe wystawy, na które złoży się duża kolekcja obrazów Skońskieńczy, b. dyrektora Departamentu Sztuki znanego artysty, który przez ostatnie lata nie wystawiał w Krakowie, wystawia zbiorowa Ludwika Leszki, większą kolekcję dzieł Dürera, który niedawno wrócił z Paryża po kilkumiesięcznym tam pobycie, szereg dzieł graficznych Waskowskiego, oraz wystawa bieżąca znanych krakowskich malarzy. Plon więc będzie znowu obfity i różnorodny pod względem reprezentowanych wartości artystycznych, które dzielami swemi zajmą wszystkie sale Pałacu. Będzie to ostatnia w sezonie letnim wystawa i napewno ścigać będzie jak zawsze licznych zwiedzających. W okresie przejazdów przez Kraków licznych turystów będzie to nie tylko dla nich atrakcją i sposobność nabycia prawdziwie artystycznej pamiętki. Otwarcie tej wystawy nastąpi o godz. 10 przed południem. W wewłubie pomieszczone będą piękne kilimy firmy Groll, w gablotach miniaturowe rzeźbione w kości słoniowej Buchnera.

Z PRZYGOTOWAN DO KONGRESU ESPERANTYSTÓW. Prace przygotowawcze krakowskiego komitetu kongresowego są w pełnym toku. Jakkolwiek kongres odbędzie się dopiero w pierwszych dniach sierpnia br., zanotowano już około 400 zgłoszeń. Z pośród ważniejszych osób, których należy wymienić im. Rollet de Mleze z Paryża, dr. Augustyna Pilikę, szefa sekcji ministerstwa komunikacji w Paryżu, Koogeeu Nisumure z Japonii, panią Enme Osmond z Londynu, panię dr. Anne Musella z Neapoli, panią Hoppe z Wrocławia, prof. dr. Józefa Mihałkę z Budapesztu, ks. kanonika dr. Giovanniego Bonfondo z Bari (Włochy), dr. inż. Karla Friedmana z Dreźnie i in. Według dotychczasowych obliczeń na Kongresie przewać będą z pośród obcokrajowców głównie Anglicy. Po nich dopiero na czołowe miejsca wybijają się Szwedzi. Dla zagranicznych momentem atrakcyjnym jest niewątpliwie zwiedzenie Krakowa i Polski lecz również jedyna w swoim rodzaju sposobność wzięcia udziału w międzynarodowym kursie języka Esperanto dla nauczycieli tego języka, którego poprowadzi osobą niezwykle znaną w sferach esperanckich pedagog k. A. Cseh, oryginalna metoda dotychczas skutecznie wypróbowana niemal jedynie na polu esperanckim, jakkolwiek zainteresowanie metodą k. Cseh obejmuje już i kółka pedagogów innojęzycznych. W kursie uczestniczyć będzie co najmniej sto osób. Wykłady odbywać się będą z powodu wielkiej ilości uczestników w sali Kopernika Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dalszą atrakcją stanowi t. zw. uniwersytecki letni, prowadzony w języku esperanto corocznie jedynie na światowych kongresach esperantystów. Tematem wykładów będzie turystyka. Współpracować przy tej faktycznej z różnych krajów. Z Polski wykładają będzie prof. dr. Wilkoś i Szafer (Panki Narodowe). Wstęp na wykłady jest bezpłatny dla członków kongresu. Zainteresowanym podaje komitet kongresowy, iż karta uczestnictwa upoważnia do wstępu na wszelkie obrady posiedzenia, konferencji, bal międzynarodowy, przedstawienie, uniwersytecki letni itd. kosztuje 22 zł, a dla dzieci do 14 lat kosztuje 11 zł. Adres sekretariatu: Kraków, Smoleńska 8.

BRAK WODY W PARKU KRAKOWSKIM. — Wyjętek stanowi chyba w całym świecie park Krakowski, który nie posiada zupełnie studni, koniecznej dla umycia dzieci, badających się w parku itd. Przy wejściu jest wodociąg, który jednak nie funkcjonuje, gdyż nima pieniędzy na jego naprawę; natomiast można natrawić groźną publiczną na emeryturę dla młodego „inwalidy” dra Kolkiewicza. Można woj. wydział zdrowia wglądać w tę sprawę.

Komendant „Strzeła” okrađał pociągi na Pomorzu

Jak donosi prasa pomorska — w ubiegłym tygodniu aresztowano komendanta „Strzeła” w Koszalinie, niejakiego Edwarda Skońskieńczy. — Śledztwo wykazało, że „komendant” ten komenderował równocześnie dobrze zorganizowaną szalką złodziei, która systematycznie okradala pociągi na linii Toruń—Jabłonna—Działdowo.

— 000 —

STACJA AUTOBUSOWA NA PLACU ZGODY. Magistrat wydał ostatnio zarządzenie w sprawie utworzenia stacji autobusowej na placu Zgody w Podgórzu. Posłki autobusów może odbywać się tylko na pl. Rybny. Duchy na Zgody i na placu wylotu ul. Staromostowej i Sokolskiej. Winni nieosłowności z tego zarządzenia ulegną surowym karom w drodze karno-administracyjnej.

KRYZYS MIESZKANIOWY. Bezrobocie i kryzys w przemyśle i handlu daje się odczuć także na rynku mieszkaniowym. Ludzie pracy nie mają odpowiednich mieszkań, a tymczasem mieszkanka w nowych domach stoją próżno. W Krakowie trudno wynająć większe kilkupokojowe mieszkania, w gminach podmiejskich nawet mniejsze. Np. w Krakowie, w jednym mieszkaniu jednokojowym, kuchnia (komora) mieszcząca 25—40 zł, jednopokojowych (z kuchnią 40—60 zł) i 2-pokojowych z kuchnią (70—100 zł), gdyż robotnik i urzędnik nie jest w stanie zapłacić takiego komornego.

TRAGICZNY LOS BEZROBOTNEGO. Za redakcji naszej zgłosił się Klemens Adamski z raduwo słusz, od dłuższego czasu bezrobotny — ojciec sześciorga dzieci, od trzech dni pozabawiony dachu nad głową. Nie mając zarobku — zajął z czynszem, aż wyrzuceniu został na bruk. Najmłodszego dziecko — Kikoletkę.

WYJAZD UCZNIÓW KOLONISTÓW DO POBOREW WIELKIEJ. Dzień kolonistów o godz. 9 rano wyruszyli z Krakowa kolonia uczniowie gimnazjalnych w liczbie 111, na lipcowe wyprawy do Pobreży Wielkiej. W skład kolonii wchodzi uczniowie z Krakowa, w małej części z Radomia i polskiego gimnazjum w Gdańsku.

KARAMBOLE. Wóz dwukonny, jadąc ul. Prądnicką uderzył w wózek reżny, ciągniony przez Si. Gaczałę. Na wózku siedziało 12-letnia Jadwiga Holówna, która padła na bruk i doznała ogólnych obrażeń. Ranną zajął się lekarz pogotowia ulicowego. Samochód osobowy wjechał w ul. Starowieską na motocykl, prowadzony przez Stermowskiego. Na szczęście motocyklista wyszedł z wypadku bez szwanku, a tylko molar został poważnie uszkodzony.

WYSTĘP WŁAMYWACZY. Ubiegłego trzech włamywaczy wybito szybę w oknie składu manufaktur Hermanna Teichmanna przy ul. Gertrudy 16 i przy pomocy haczyka docuinalnego wygnęli pomiędzy kratami szelkusi surowego jedwabiu. W czasie tej manipulacji nadzsi pojełtani, na którego widok włamywacze rzucili się do ucieczki i zbiegli.

KRADZIEŻ TORBKI Z DOLARAMI. P. Anieła Zawisłowski, żona in. urzędnika magistratu zam przy ul. Tarłowskiej 18, przyszła zgłosić rażo do sklepu Horowitz przy ul. Szweskiej 11. W chwili gdy oglądała materję, jakiś osobnik skradł jej torbkę, łączącą na łądzie z 350 dolarami.

ROZBICIE ROKÓWAN DYREKTORÓW „TEATROW ZE ZWIĄZKIEM ARTYSTÓW. Rokowania związku dyrektorów teatrów z organizacją zawodową artystów scen polskiej celem zawarcia umowy zbiorowej na nowy sezon teatralny nie doprowadziły do porozumienia. Zjazd dyrektorów postawił m. in. warunki, aby nowa umowa obowiązywała nie 12 lecz 10 miesięcy, w opozycie zaś z tymi 10 miesięcy, same zaś gale miałyby ulec znacznej redukcji. Ponadto dyrektorzy teatrów stanowczo opowiadają przeciwko dalszemu sięganiu 10-groszowego dodatku do bileów na fundusz budowlany aktorów.

— 000 —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś pora 25 na przedstawieniu popularnego, o cechach żoniznych, aktualna sztuka K. Leceykiego „Strzeła”, której powótem na repertuar spowodowany został zbiorowym zgłoszeniem szeregu wycieczek, bawiacych w Krakowie. Jutro rozpoczyna się szereg przedstawień. Dziś: „Dziwota, Janikowska, Kłosek, Kostecka, Nowakowska, Zawska, Drożdża, Baranowska, Dabrowska, Fijański, Kulakowski, Kamczarski, Leliw, Pawłowski, Szymbalski, Szwyder, Senowski, Turki, Ulin, Wrenski, Wieharski.

Calemi skrzyżniami kradziono drogie jedwabie, maszyny itp. W skład szalki wchodzi również in. „strzeły”, — a także „komendant” placówek strzeleckich z innych miejscowości.

Straty, jakie poniosł skarbu państwa z powodu tych kradzieży, sięgają wielu milionów złotych.

TEATR REWIA „WESŁY WIECZÓR” Z WARSZAWY W BAGATELI. Już za kilka dni gościć będzie w naszych murach najdłuższy polski teatr rewowy „Wesły Wieczór”, który po niebawym triumfalnie w stolicy, chce również krakowianom godnie się zaprezentować. „Wesły Wieczór” przywozi 2000 kostiumów i 100 dekoracji, projektowanych przez art. malarze Galeswaka. Własną orkiestrę i czerpiąc z najsłynniejszych dzieł, z wielkimi znakowymi repertuar najsłynniejszych autorów rewjowych i sześciuśmiś osób zespołu. Dość wymienić artystów tej miary, jak: Bukojemski, Gabzełk, Kraszewski, Niemirzanka, Zelihowski, Horiski, Macherski, Rentzen, Skońskieńczy, Semoholski i inni. — Osobna wampka należy się najświetniejszemu w Polsce zespołowi Olimpia, podzwanywanemu przez Paryżan, bawących w Warszawie. Para baleowa Ziti Halama i Feliks Parrell, nie na równieś polu w Polsce. Krakowian, uszyte teatry wysokiej jakości, a w dodatku „bez suflera”. Tak też bremi tytuł inauguracyjnej rewii w drodze pod wawelskim.

ODCZYT I ZEBRANIA

ODCZYT POD TYTUŁEM „KRYZYS GOSPODARSTWA W POLSCE I ŚRODKI ZARADKOWE.” Wygłosił dr. Kazimierz Ostrowski w piątek w Kolegium Wykładów Naukowych. Początek o godzinie 8 wieczór.

SPORT

SEKCJA KOLARSKA ZRSS oddaje do wiadomości, iż wobec nawali prasy w związku z wyjazdem do Wiednia na Olimpiadę, przystępuje do rozkolektowania, w Zakopanem, oraz wycieczki kolarskiej Zakopane—Morskie Oko—Zakopane. Zbiórka dla uczestników wycieczki kolarskiej do Wiednia wyznaczona została na dzień 13 lipca w Zakopanem, zgłaszają się należy do TUR w Zakopanem, ul. Ogrodowa 11, wyjazd wycieczki kolarskiej z Zakopanem nastąpi 14 lipca o godzinie 7 rano z przed gmachu poczty.

— 000 —

Z Polski

UKARANIE KOLEJARZA W DEBICY ZA TO, ŻE SIĘ OTWORZYŁ ROGATKI W CZASIE MIĘDZY PRZEJAZDEM POCIĄGÓW. W dniu 8 bm. przyjechał do Debicy p. minister rolnictwa, com zwrócenia państwowych przetwórnictw miesięcznych. Na drodze powrotnej p. minister czekał od 10 do 12 minut na przejazd, gdyż z powodu, że właśnie przechodzili pociąg — rogatka była zamknięta. Niesposób było również otworzyć rogatkę na parę minut między przejściem jednego pociągu i drugiego, gdyż przy rogalce czekało 11 autobusów, parę furmanek po obu stronach, kompania „Strzeła”, orkiestra gimnazjalna i całe miasto miejscowej ludności. Gdyby ci wszyscy autobusy i furmanki, a także orkiestra, nie przystanęli w wypadku, a uniknięto by niepowodzenia, a niebezpieczeństwa. Tymczasem dnia 12 bm. zjechał do Debicy p. Kleiberger, z ramienia DOKP w Krakowie, oraz komisarz policji z ramienia województwa krakowskiego i — po spisaniu protokołu — na zarządzenie p. Kleibergera, kolejarz Sikora, blokowy ze st. Debica, został — w związku z powyższymi faktami — zwolniony z zajmowanego stanowiska i przeznaczony do robot stróża, aż do dalszych zarządzeń DOKP. Kolejarz Sikora, trzymając zamkniętą rogatkę, ze względu na bezpieczeństwo publiczne, nie przekroczył przez piśmo o otwieraniu i zamykaniu rogatek, dlaczego więc ma być ukarany? Zdać się, że z tej drobnej sprawy chciał się zrobić nieśmiały polityczny. Miałoby być, że seryjnie wadzą opinie, że — opanie blokowy i drugiego przetokowa „należą do Czerwieni” i dlatego sobie zabiegaliwoli przejazd p. ministra i nie otworzyli rogatkę (?!). Wszyscy świadkowie zajścia stwierdzają, że otworzenie rogatki przed przejazdem następnego pociągu byłoby niebezpieczne — i dlatego Sikora tego nie zrobił. Mamy nadzieję, że przeprowadzone zostanie śledztwo, w wyniku którego Sikora wróci na zajmowane poprzednio stanowisko.

ZŁODZIEKA W POCIĄGACH MIEDZYNARODOWYCH OKRADA BOGATYCH CUDZOZIEMCÓW. Na stacji w Koszalinach zameldował policji Jan Hofman, obywatel belgijski, iż został okradziony w pociągach, gdzie obywateli z zagranicy, zamowny kupiec, który bawił ostatnio w Koszalinie. Następnie zamierzał udać się do Wiednia. W pociągu Warszawa—Wiedeń poznał jakas młodą, przystojną kobietę, wladającą płynnie francuskim i angielskim językiem. Gdy nieznajoma wysiadła w Koszalinach — Hofman zorientował się, że skradziono mu portfel, w którym znajdowały się różne dokumenty, kilkaset dolarów, oraz kilka

tyścy franków belgijskich. Nadto skradziono Hofmanowi platynowy zegarek ręczny. Mimo podjętych bezwzględnie poszukiwań na linie nieznamiennej nie natrafiono. Urząd śledczy ustalił, iż ostatek milicji wysłaje miejsce okradzenia w pocigu jakiegoś Amerykanina, również przez milicję kobiet, władając językami angielskim i francuskim. Władze policyjne podjęły energiczne poszukiwania za złodziejką, grasującą wyłącznie w pocągach międzynarodowych i okradającą cudzoziemców.

DZIKIE. ZWYRDOLANE BESTJALSTWO
MATEKI. Dnia 27 czerwca przywieziono do szpitala w Gorlicach 6-cioletniego chłopca Stanisława Piechusa z Mszani, któremu matka Maria 1-o Piechus 2-o Fiktel całe ciało zamaskowała i polamała dolną szczękę za to, że stłukił łecze. Po dokonaniu operacji w szpitalu władze wszczęły śledztwo przeciwko wyrodnej matce.

POLICJA MIEJSKA TEŻ BIEŻE Obecny przy przesłuchaniu młodocianego przestępcy Opalińskiego z Kobylanki, policjant miejscy w Gorlicach tak silnie uderzył go w brzuch, że w stanie nieprzytomnym odstawiono go do szpitala powszechnego w Gorlicach, gdzie leżąc go blisko cztery tygodnie.

— 000 —

Z zagranicy

OD OWCY DO GOTOWEGO GARNITURU. Rekord fabrykacji został ustanowiony przez fabrykę włókienniczą w Leeds (Anglia). O godz. 8.50 rano rozpoczęło strzyżenie 19 owiec pod nadzorem specjalnej komisji. W ciągu 7 minut została welna oczyszczona, przebarwana i odesłana do pralni, w ciągu dalszych 60 minut gotowa już była pralni, a 10 minut później materiał. Złotego koloru i 18 krówców przyspilo do pralni. O godz. 12.27 przyszło ostatni guzik do ubrania i wreszcie gotowy garnitur kłenlowy. Cały ten zabieg trwał przeto dokładnie 3 godziny 20 minut i 30 sekund.

TELEGRAMY

ZASADZENIE LUDENDORFFA

Berlin, 2 lipca. Przed sądem w Gotha odbył się dziś proces przeciw byłemu szefowi sztabu generalnego b. armii cesarskiej generałowi Ludendorffowi, oskarżonemu o obrzęce czei przez b. wielkiego mistrza łódz wolnomularskiego hr. Dohna, któremu Ludendorff zarzucił świadoma zdradę stanu. Oskarżony zarzucił publicznie oskarżycielowi, że wiedział o planowanym zamachu na życie abpa i b. króla, a nawet temu królowi. Franciszek Ferdynand i o groźbie wybuchu wojny. Po przeprowadzeniu rozprawy nad Ludendorffem na 500 marek grzywny i zwrot kosztów procesu, oraz upoważnić oskarżyciela do ogłoszenia wyroku w kilku dziennikach na koszt oskarżonego.

STRACENIE POTWORA Z DUESSELDORFU

Stolona, 2 lipca. Na dziedzinu wieżniactwa państwowego w Kolonii stracono dziś rano o godz. 6. prze zykonywanie Piotra Kùrtena, masowego mordercy z Dusseldorfu. Przy egzekucji był obecny prokurator, obrońca skazańca, przedstawiciel ministerstwa sprawiedliwości, kilku uczonych, oraz władze sądowe. Na własne życzenie spóździ Kùrtlen ostatnią noc w towarzystwie trzech duchownych katolików. Zachowywał się zupełnie spokojnie. Do rodzin wszystkich swoich ofiar napisał listy, w których wyraził skruchę za dokonane zbrodnie i prosił o przebaczenie. Nad ranem przed wykonaniem wyroku Kùrtlen wypowiedział się i przyjął komendę św. Pod szafem znajdował go prokurator, czy ma jeszcze jakie życzenie, na co Kùrtlen odpowiedział że spokojem i zachowaniem zupełnej świadomości: „nie”.

JAK GINA GÓRCY

Berlin, 2 lipca. W kopni wiedeń „Bergmanns-glück” w Buer przyspyłał kamienie 2 górników. Obaj ponieśli śmierć.

SIÓDMA NOTA WATYKANU

Rzym, 2 lipca. Watykan przesłał wczoraj rządowi włoskiemu notę w odpowiedzi na ostatnią notę rządu włoskiego. Treść tej noty nie została opublikowana. Jest to już 7 z rzędu nota, jaką wymieniono w ostatnich czasach w związku z zażarciem o Akcję Katolicką.

BOMBA NA FASZYSTÓW

Parýz, 2 lipca. Wczoraj późnym wieczorem dokonano zamachu bombowego na włoskie biuro pośrednicząca prasy, przyczem 4 osoby odniosły poważne rany. Doład nie zdołano wysledzić sprawców, ani ustalić, czy chodzi o zamach polityczny, czy też o zemście osobistą.

Wrzenie wśród pracowników państwowych

(Telefoniem od korespondenta „Naprodu”)

Warszawa, 2 lipca.
Wczoraj w godzinach popołudniowych odbyło się posiedzenie Naczelnego komitetu urzędniczego, na którym omawiano sprawę Urzędniczego Banku Spółdzielczego i zorganizowania pomocy żywnościowej dla zredukowanych urzędników. Poza tem na porządku obrad znalazła się sprawa konferencji delegatów stowarzyszeń urzędniczych z pretekstem. W wyniku długotrwałych obrad postanowiono w ciągu dnia dzisiejszego przeprowadzić szereg rozmów z zarządami poszczególnych związków urzędniczych, celem powzięcia planu akcji obronnej. Jeden z uczestników tych obrad zaprzeczył o ewentualnym wynik narad, odpowiedział: — Wszystkie środki legalne zostały wyczerpane.

Obniżka rent inwalidzkich

AUDIENCIA INWALIDÓW
(Telefoniem od korespondenta „Naprodu”)

Warszawa, 2 lipca.
P. premier Pryor przyjął dziś delegację Związku inwalidów wołenowych wraz z przedstawicielami Związku stowarzyszeń ochotniczych kółniczych i Legii inwalidów w sprawie dokonania obniżki rent inwalidzkich. Premier Pryor oświadczył,

Magistrat warszawski nie wypłacił pensyj

(Telefoniem od korespondenta „Naprodu”)

Warszawa, 2 lipca.
Urzędników i pracowników magistratu skolecznego spotkała bardzo przykra niespodzianka. Zarówno wczoraj, jak i dziś, nie wypłacono pensji ani etatowym, ani też kontraktowym, lub dniów-

Zaburzenia w Płocku

(Telefoniem od korespondenta „Naprodu”)

Płock, 2 lipca.
Dziś w godzinach przedpołudniowych Płock był widownią poważnych zaburzeń, wywołanych przez agentów komunistycznych. O godz. 11 wyruszył pochód, liczący przeszło 1000 osób. Demonstranci zgromadzi się przed magistratem, oklaskając się przy i ciele. — Pod wpływem ko-

Francja wobec propozycji Hoovera

Waszyngton, 2 lipca. Rząd amerykański ostrzegł rząd francuski, że w razie nie dościsła do skutku planu Hoovera Niemcy byłyby zmuszone ogłosić moratorium dla spłat reparyacyjnych.

Parýz, 2 lipca. Z kół dobrze poinformowanych dowiedzia się, że rząd angielski zaproponował rządowi francuskiemu zwołanie konferencji wszystkich państw zainteresowanych w płamie Younga. Konferencja miałaby się odbyć w Londynie w Jak naj-

Szczęśliwy lot naokoło świata

Nowy Jork, 2 lipca. Lotnicy amerykańscy Post i Gatty zakończyli wczoraj swój świetny lot naokoło kół ziemi, lądując na lotnisku Rooseveltfield pod Nowym Jorkiem o godz. 8.47 wieczorem, wedle czasu tamtejszego. W przelecie z Edmon-ton do Nowego Jorku lotnicy zatrzymali się tylko pół godziny w Cleveland (stan Ohio) celem uzupełnienia benzyny. Obiecali oni kule ziemską na przestrzeni ponad 15 tysięcy mil w rekordowym czasie 8 dni 15 godzin i 51 minut, przebywając w powietrzu 4 dni, 10 godzin i 8 minut. W chwili ukazania się samolotu „Winne Mae” nad lotniskiem

panie. Nie ulega wątpliwości, że sytuacja wśród urzędników jest poważna.

Szczególne duże wrzenie zapanowało dziś wśród pocztowców, gdy się dowiedzieli, że minister kolie przyzobaczalnym funkcjonariuszom kolejowym 10 i 15-procentową zapomogę. Pocztowcy nie mogą zrozumieć, dlaczego ich pominięto, skoro poczta była duże dochody. Pocztowcy wypowiedzieli publicznie swoje nasyconym związki, na kórego czele stał poseł Stangreack z BB.

Dziś wieczorem zbiera się konferencja komitetu pocztowców i kolejarzy, oraz Naczelny komitet urzędniczy. Na konferencji tej prawdopodobnie zapadną ostateczne decyzje w sprawie akcji przeciwko obniżce płac.

U PREMIERA PRYSTORA

Ze ma zrozumienie dla ciężkiej doli inwalidów, i twierdzi jednak, że zmniejsz rent dokonana została pod wpływem konieczności państwowej i zapewne najtawia przaywroczone zostana renty onajmniej w poprzedniej wysokości przedwzyskiem inwalidom.

komwym urzędnikom. Niewypłacenie pensji wywołało wśród urzędników oburzenie wzburzenie. — Dziś dopiero około godziny 1 kasa magistratu poczeła wypłacać niektórym urzędnikom drobne zaliczki w wysokości do 30 złotych.

— 000 —

ministów (tym począł bombardować kamieniami gmacz magistratu, wybijając kilkanaście szysz. — Następnie pochód ruszył ulicami w kierunku starostwa, wybijając po drodze szysz w sklepach, biurach i gmaczach publicznych. Bezrobotni zaatakowali w końcu gmacz starostwa. Wówczas wkroczyła policja i rozprędziła demonstrację, aresztując kilku komunistycznych podlegacych.

blizszym czasie.

Parýz, 2 lipca. W palacu Elizejskim odbyła się dziś audyencja u rządu ministrów pod przewodnictwem prezydenta Doumera. Premier Laval złożył radzie sprawozdanie z obecnego stanu rokowań francusko-amerykańskich w sprawie inicyatywy Hoovera. Następnie rada zajmowała się wreczonym wczoraj rządowi francuskiemu memorandumem rządu amerykańskiego.

Rooseveltfield rozległy się huraganowe okrzyki powitania wyrzuczone z dziesięciolocznych gardeł tłumów ludności, oczekującej na przybycie dzielnych lotników. Nie ponagali silne kordony policji i milicji — tłum przełamał wszelkie zapory i rzucił się na lotników opuszczających aparat. Z trudem tylko zdołano ich uwolnić z kołowski ludzkiego i umożliwić im odjazd do Nowego Jorku. Są oni bardzo wyczerpani i potrzebują dużego wypoczynku. W ciągu całej podróży spali zaledwie 15 godzin.

DWIE KATASTROFY LOTNICZE

Parýz, 2 lipca. Wczoraj wydarzył się we Francji dwie katastrofy lotnicze. W Lyonie spadł samolot wojskowy i spał się. Lotnik poniósł śmierć. Drugi wypadek wydarzył się koło Bourgu, gdzie samolot myśliwski zapadł się w powietrzu i runął na ziemię. Z pod gruzów aparatu wydobyto zupełnie zgonione zwłoki pilota.

6-GODZINNY DZIEŃ ROBOCZY W HISZPANII

Madryt, 2 lipca. Rząd hiszpański wydał dekret wprowadzający w Hiszpanii 6-godzinny dzień pracy w myśl konwencji waszyngtońskiej.

STRAKI W HISZPANII

Parýz, 2 lipca. W kilku miastach hiszpańskich szerzą się wywoływane przez komunistów strajki. I tak w Maladze strajk generalny utrzymuje się w dalszym ciągu. W Walenoi wybuchł strajk piekarzy i tramwajarzy. W Gijon przyspilo do straj-

ku robotnicy portowi. Strajk generalny prola-mowano także w Aragon, Castellon i w Melilla.

DYKTATURA W EGIPCIE

Kairo, 2 lipca. Po dyskusji nad mowa tronową nowomianowana Izba egipska jednocześnie wyraziła wolunt zaufania rządowi Sidky-paszy.

UPAŁY W AMERYCE

Nowy Jork, 2 lipca. Upały w środkowych i zachodnich Stanach Zjednoczonych trwają nadal i pochłaniają w dalszym ciągu setki ofiar. W różnych miejscowościach zanotowano wczoraj ponad 200 nowych wypadków śmierci wskutek uderu słonecznego, tak, że ogólna liczba ofiar śmiertelnych niebawymyłał upałów osiągnieła już cyfrę 800 osób.

KATASTROFA SAMOLOTU PASAZERSKIEGO

Nowy Jork, 2 lipca. W pobliżu Hamilton w stanie Ontario (Kanada) spadł samolot pasażerski, przyczem 5 osób straciło życie.

